

V domovech důchodců a ústavech akutně chybí 20 tisíc míst, varují odborníci

VČERA 14:32

Andrea Cerqueirová

Kdo se snaží najít péči pro nemohoucí babičku, má to těžké. Na špatnou dostupnost sociálních služeb upozorňují tvůrci průběžné Národní zprávy české koalice Social Watch 2022. Vypracovali ji ekonomové, ekologové či odboráři a vedle sociální oblasti se zabývá též ekonomikou, zdravotnictvím a ekologií.

Domov důchodců. Ilustrační foto. | Foto: Deník / Jiří Louda

Podle odboráře a publicisty Václava Drozda, který text k sociálním službám zpracoval, se přibližně během třiceti let zdvojnásobí počet lidí, jež nedokáží žít bez systematické podpory sociálních služeb nebo bez závislosti na neformální domácí péči. S tím, že v roce 2017 bylo v Česku asi 62 tisíc lůžek, přičemž zapotřebí jich je přibližně o dvacet tisíc víc.

Jak Deníku řekl prezident Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR Jiří Horecký, ke zdvojnásobení žadatelů o lůžka v sociálních službách dojde dokonce už za dvacet let. „Každý rok přibývá asi 5,4 procenta lidí trpících různými typy demence,“ řekl. Až patnáct tisíc lidí podle něj shání lůžko akutně, dalších pět tisíc přibude v momentě zhoršení jejich zdravotního stavu.

Kapacita lůžek je nedostatečná především v Alzheimer centrech a dalších pobytových službách pro lidi, kteří potřebují celodenní péči. Dnes tyto domovy musejí provozovat soukromé společnosti. Podle Horeckého je to kvůli dlouhodobému selhávání veřejné sféry, která nemá plán a není schopna zajistit ani současný počet lůžek.

Soukromé firmy přitom provozují domovy pro staré a nemocné lidi především ve větších městech. V menších obcích mnohdy chybí. Nedostatečná kapacita je i v terénních službách či denních

stacionářích. Z nedávné studie poradenské společnosti EY navíc vyplývá, že v Česku do roku 2050 přibude milion lidí starších 65 let. Pro zachování alespoň současného stavu bude do té doby nutné vybudovat téměř 28 tisíc nových lůžek v domovech seniorů, tedy tisícovku ročně. V případě domovů důchodců se ale nová místa téměř netvoří.

Dotazníkové šetření

Drozd ve zprávě kritizuje i vyhlášku ministerstva práce a sociálních věcí, podle níž si domovy pro seniory od letošního března mohou za jídlo a ubytování účtovat až o pětinu víc než předtím. „Dochází tedy ke zvyšování finanční spoluúčasti klientů a klientek sociálních služeb, což dále snižuje dostupnost péče,“ uvedl.

Horecký oponuje. „Kdo na úhradu nemá, tomu je stanovena nižší částka, aby mu zůstalo patnáct procent z důchodu,“ řekl.

V červenci bylo v této souvislosti spuštěno dotazníkové šetření, na kterém Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR spolupracuje s ministerstvem práce a sociálních věcí. „Chceme zjistit, o kolik zařízení zdražila a jestli na to lidé mají. I to, kolik klientů má sníženou úhradu,“ řekl Horecký.

Platové nůžky

Ve zprávě Social Watch odborníci kritizují i mzdové rozdíly v domovech: pečovatelky v soukromých zařízeních berou asi o pět tisíc korun méně než jejich kolegyně v těch státních. „U řady zaměstnavatelů stále nedosahuje čistá mzda pečujících ani dvacet tisíc korun a pohybuje se těsně nad hranicí minimální mzdy,“ popsal Drozd. Navrhuje vyšší investice do platů i mezd.

Podle Horeckého rozdíl činí dokonce osm až dvanáct tisíc korun ve prospěch státní sféry. „Je to tak i ve školství či zdravotnictví. Nůžky se tolik rozevřely proto, že za posledních osm let se platy ve veřejné sféře zvyšovaly rychleji než mzdy v soukromé. Tedy rychleji, než rostlo hospodářství,“ řekl.

Jak Deníku řekl mluvčí ministerstva práce a sociálních věcí Jakub Augusta, vláda má v nejbližší době projednat návrh na dofinancování sociálních služeb pro letošní rok, a to ve výši 3,2 miliardy korun. „Aby kraje v září mohly rozdělit tyto dodatečné prostředky už mezi jednotlivé poskytovatele,“ uvedl.

S tím, že další finanční prostředky v řádech několika miliard korun jsou připraveny v rámci evropských dotačních titulů. MPSV také chystá systémové změny v oblasti kvality péče, plánování či financování sociálních služeb. Účinné mají ale být až od července 2024. V programovém prohlášení vláda slibuje, že změny budou brát zřetel na regionální potřeby.

Zdroj: https://www.denik.cz/z_domova/domov-pro-seniory.html